

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет романської філології і перекладу
Кафедра іспанської та французької філології

Допущено до захисту

«__» _____ року

Завідувач кафедри

_____ *Олена ЗАЛЕСНОВА*

КУРСОВА РОБОТА
з філології на тему:
«Класи та способи утворення термінології»

Студент(а)/(ки) групи Млі01-21
Спеціальність 035 Філологія
Спеціалізація 035.051 Романські мови і літератури
(переклад включно), перша – іспанська
Освітня програма Іспанська мова і література, друга
іноземна мова, переклад
Тихонова Катерина Юріївна

_____ (ПІБ)

Науковий керівник:

Бобчинець Любов

Іванівна _____

(науковий ступінь, вчене звання, ПІБ).

Чотирибальна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Члени комісії:

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕРМІНОЛОГІЯ ЯК НАУКА	6
1.1 Походження термінології	6
1.2 Поняття термінології	7
1.3 Функції термінології.....	9
1.4 Тенденції термінології.....	11
1.5 Проблеми перекладу термінології.....	15
РОЗДІЛ 2 ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРМІНОЛОГІЇ	17
2.1 Види термінології.....	17
2.2 Шляхи формування термінології	19
2.3 Семантична деривація	21
2.4 Словотвір або морфологічна деривація.....	25
2.5 Креація нових термінів.....	27
2.6 Запозичення, кальки	28
РОЗДІЛ 3 ВИКОРИСТАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ В РІЗНИХ ГАЛУЗЯХ НАУКИ	30
3.1 Літературознавчі терміни.....	30
3.2 Медичні терміни	32
3.3 Технічні умови	34
3.4 Терміносистеми динамічні.....	36
3.5 Детермінологізація і термінологізація.....	37
ВИСНОВОК	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	40

ВСТУП

Актуальність дослідження. Вивчення іспанської термінології дійсно є важливим аспектом культурного та професійного розвитку. Іспанська мова є однією з найпоширеніших мов у світі, нею розмовляють мільйони людей і має багатий термінологічний апарат у різних галузях знань, таких як медицина, право, наука, технології, економіка та багатьох інших.

Формування та використання термінології в іспанській мові базується на кількох основних принципах. Одним із них є утворення понять шляхом поєднання наявних слів чи коренів. Наприклад, у медичній термінології слово «кардіо» (серце) можна поєднати зі словом «логія» (наука), щоб утворити термін «кардіологія» (наука про серце). Такі поєднання можуть бути систематичними і регулярними, що полегшує розуміння змісту новоутворених термінів.

Утворення термінів іспанською мовою також може базуватися на суфіксах і префіксах. Такі суфікси, як «-сіón» або «-amiento», можна використовувати для утворення таких іменників, як «комунікація» (comunicación) або «розвиток» (desarrollo). Префікси, додані на початку слова, можуть змінити або уточнити його значення. Наприклад, у слові «безпека» (seguridad) префікс «in-» (in-) вказує на відсутність безпеки.

Крім того, іспанська термінологія може бути запозичена з інших мов, зокрема англійської. Це особливо актуально в галузі технологій та інформатики, де нові концепції та технології швидко з'являються та поширюються міжнародним співтовариством.

Вивчення класів і форм формування термінології в іспанській мові допомагає лінгвістам, перекладачам і фахівцям різних галузей правильно розуміти і використовувати спеціалізовану лексику. Це сприяє точності та чіткості спілкування в рамках конкретної предметної області.

Розуміння контексту та правильне використання термінів також відіграє важливу роль під час вивчення іспанської термінології. Багато термінів мають

певне значення або використовуються в певному контексті, і їх неправильне використання може призвести до плутанини або спотворення значення.

Практика перекладу також вимагає глибокого розуміння термінологічних відмінностей між іспанською та іншими мовами. Перекладачі повинні знати еквівалентні терміни та поняття в різних мовах, а також особливості кожної мови щодо формування та використання термінології.

Все це робить вивчення класів і методів формування термінології в іспанській мові важливим завданням лінгвістики та практики перекладу. Це полегшує розуміння та використання спеціальної лексики іспанською мовою, полегшує спілкування в галузях знань, а також дозволяє точний і зрозумілий переклад між різними мовами.

Об'єктом дослідження є термінологія в іспанській мові, яка охоплює широкий спектр галузей знання, включаючи літературознавство, медицину, техніку та інші наукові дисципліни.

Предметом дослідження є навчання та форми термінотворення в іспанській мові, зокрема семантична деривація, словотвір, утворення нових термінів, запозичень і кальок.

Метою даної курсової роботи є детальне вивчення класів і форм формування термінології в іспанській мові, аналіз їх особливостей і встановлення зв'язків між ними. Основна мета – з'ясувати механізми утворення термінологічних одиниць в іспанській мові та їх роль у сприйнятті, розумінні та використанні мови в різних наукових галузях.

Для досягнення мети необхідно вирішити наступні **завдання**:

–Вивчення історичних аспектів походження термінології в іспанській мові.

–Характеристика основних термінологічних класів іспанської мови.

–Проаналізувати вживання термінології в різних галузях науки, зокрема в літературі, медицині, техніці тощо.

Методологія дослідження. У роботі використано комплексний підхід, який включає аналіз наукової літератури, етимологічні дослідження,

порівняльний аналіз термінології в різних галузях науки, а також методи інтерпретації та узагальнення отриманих даних.

Наукова новизна дослідження полягає в систематизації та аналізі класів і способів формування термінології в іспанській мові з урахуванням різних наукових напрямків. Результати дослідження можуть знайти практичне застосування в галузі перекладу та мовної освіти та сприяти розвитку мовних досліджень.

РОЗДІЛ 1. ТЕРМІНОЛОГІЯ ЯК НАУКА

1.1 Походження термінології

Якщо вивчати історію термінології, то можна виявити, що її коріння сягає глибокої давнини, коли вчені та філософи Стародавньої Греції почали використовувати специфічні терміни для роз'яснення понять у своїх дослідженнях. Наприклад, у праці Арістотеля були спеціальні словники, які використовувалися для опису типів організмів та їхніх властивостей.

У середні віки термінологія використовувалася в медицині та теології для пояснення складних понять. Лікарі та теологи використовували ці технічні терміни для опису захворювань, методів лікування та релігійних ідей.

В епоху Просвітництва термінологія розвивається як наукова дисципліна, що супроводжується створенням словників та енциклопедій, які систематизують окремі терміни, що вживаються в різних галузях знань. Розробка технічних словників і глосаріїв сприяла ефективній і точній комунікації між фахівцями різних галузей.

Серед науковців існує загальна думка, що сучасна дисципліна термінологія виникла лише в 1930-х роках завдяки роботі австрійського інженера Ойгена Вюстера, в якій були визначені методологічні основи цієї дисципліни. Однак термінологія як вираження потреби в нових поняттях існує так само довго, як і людська думка[1,с.45]

Відповідно до цього в історії термінології можна виділити чотири основні періоди:

- Перший період (1930-1960 рр.): характеризується появою методів систематизації понять.
- Другий період (1960-1975): характеризується розвитком комп'ютерних систем, методів документування та створенням перших баз даних у цій галузі.

- Третій період (1975-1985): Особлива увага приділяється ролі термінології в модернізації мови.
- Четвертий період (початок 1985 р.): характеризується розвитком інформаційних технологій, що призвело до змін у методиці термінологічної роботи.

Сьогодні термінологія постійно змінюється та вдосконалюється, що відображається у появі нових термінів і понять у таких галузях, як техніка, наука та медицина. Аналізуючи його розвиток від найдавніших часів до сьогодення, можна спостерігати цікаву історію походження та високий потенціал для подальших досліджень.

Починаючи з Давньої Греції, термінологія перетворилася на складну наукову галузь, яка постійно адаптується до соціальних і технологічних змін. Сучасний світ стрімко розвивається, що призводить до появи нових понять і технологій, для яких необхідно створювати нові терміни. Зокрема, розвиток технологій вимагає створення нових термінів для опису нових винаходів і процесів.

Наукові знання та практики в медицині також постійно розширюються, що призводить до нових термінів для опису нових явищ і методів. Така постійна еволюція термінології свідчить про її важливість у сучасному світі та відображає динаміку розвитку науки, техніки та медицини.

Тому термінологія має історичне та сучасне значення і є ключовим інструментом точної комунікації в різних галузях знань. Вивчення її розвитку протягом століть дозволяє нам краще зрозуміти еволюцію людських знань і те, як ми використовуємо мову для вираження наших ідей і концепцій.

1.2 Поняття термінології

Відтепер ми також розуміємо всю суть «чарівності» слова. Очевидно, що слово є надзвичайно потужним інструментом, який дозволяє одній людині впливати на іншу...

У сучасній науці точаться дискусії щодо поняття термінології. Одні стверджують, що це окрема дисципліна, а інші підкреслюють, що це частина іншої науки. Існують також думки, що термінологія носить міждисциплінарний характер.

За Ж. Кабре: «Нині термінологія розглядається як наука з визначеними теоретичними основами та об'єктом дослідження, який визначається по відношенню до інших предметів, з яких вона запозичує певні поняття, а потім розвиває власний об'єкт і предмет дослідження».

За словами Кабре: «Термінологія як наука, що вивчає терміни предметних областей, базується на елементах лінгвістики, когнітивної науки та різних дисциплін».

Цей вчений пропонує поглянути на терміни з лінгвістичної точки зору. Його теорія полягає в представленні їх як формальних і змістовних одиниць, які набувають особливого значення за певних умов. І ці слова чудово відображають теорію мови. Тим не менш, залишаються сумніви щодо того, чи термінологія все ще є самостійною наукою чи може бути описана лексикологічно[1,с.45]

Стосовно першого випадку можна зазначити, що термінологія може розвиватися незалежно одна від одної, оскільки існує два різних об'єкти дослідження: слова в лінгвістиці та поняття в термінології. Існує також думка, що термінологія абсолютно відмінна від лексикології.

Щоб уникнути плутанини в понятті цієї дисципліни, важливо звернутися до теорії комунікативної термінології. Відповідно до цієї теорії концепти не є статичними сутностями. Їх використання залежить від принципу відповідності та контексту, наприклад, теми, характеру тексту та інших факторів.

Іншими словами, розглядаючи питання про те, чи вважати термінологію лінгвістичною, слід враховувати, що терміни, як частина лексичної системи мови, належать до сфери мови і тому є предметом вивчення лінгвістики, особливо лексикології. Загалом можна стверджувати, що термінологія є

спеціальною лексикологією або лексикологією спеціалізованих одиниць, як стверджує Ж. Кабре.

Також важливо відзначити різницю між термінологією та жаргоном, оскільки ці поняття залишаються різними, незважаючи на певну схожість.

Термінологія - це конкретний і чітко визначений набір термінів, що використовуються в певній галузі науки, галузі або дисципліни. Ці терміни мають чітке та загальне визначення, і їх використання є ключовим для забезпечення чіткого та ефективного спілкування між професіоналами у відповідній галузі.

1.3 Функції термінології

Як і в усіх інших галузях знань, термінологія виконує кілька ключових ролей. Це важливо не лише для різних наукових галузей, а й для суспільства в цілому. Можна виділити кілька таких ролей:

Когнітивна функція є ключовим поняттям у контексті документознавства, лінгвістики та комп'ютерної лінгвістики, що відображає те, як люди сприймають, розуміють і обробляють інформацію, а також те, як ці процеси можна автоматизувати й оптимізувати за допомогою різних інструментів і методів.

З одного боку, когнітивну функцію можна розглядати як операційний елемент, який використовується в різних дисциплінах для розуміння та аналізу інформації. У контексті дослідження документів це може стосуватися того, як люди індексують і класифікують документи, щоб зробити їх доступними для подальшого пошуку та використання. Когнітивні функції включають, наприклад, розуміння текстів, розпізнавання ключових слів або понять у документах, а також здатність аналізувати та синтезувати інформацію[1,с.45]

З іншого боку, когнітивна функція може використовувати дослідження документів, мовну інженерію та комп'ютерну лінгвістику для створення власних дослідницьких об'єктів або інструментів. У лінгвістиці, наприклад, це

може включати розробку програмних засобів для автоматичної обробки та аналізу тексту або створення систем штучного інтелекту, які можуть імітувати психічні процеси людини під час роботи з мовою та інформацією.

У пошуку документів когнітивні функції можуть бути важливими для розробки ефективних методів індексування та пошуку інформації. Наприклад, комп'ютерна лінгвістика може бути використана для розробки алгоритмів, які автоматично визначають ключові терміни в тексті документів, тим самим полегшуючи їх індексацію та подальший пошук. Методи аналізу тексту та машинного навчання також можуть автоматично визначати семантичні зв'язки між документами, допомагаючи уточнювати результати пошуку та покращувати якість доступної інформації.

Комунікація є найважливішим засобом взаємодії між індивідами, групами та організаціями. У контексті професійного спілкування, яке має місце в певних галузях і має свої унікальні потреби та вимоги, комунікативна функція виступає як основний механізм передачі інформації та ідей. Термінологія, яка використовується у фаховому спілкуванні, відіграє ключову роль у забезпеченні ясності, точності та ефективності обміну інформацією між спеціалістами та фахівцями певної галузі.

Використання технічних і специфічних термінів має на меті нормалізувати та стандартизувати мову, уникаючи непорозумінь і двозначності. Крім того, використання технічної термінології сприяє підвищенню професійної компетентності та ефективності спілкування між професіоналами, оскільки вона передає конкретні та зрозумілі концепції та ідеї, характерні для даної галузі[7,с.178]

Такий підхід до спілкування особливо важливий у сучасному світі, де швидкість передачі інформації та потреба в точності та надійності стають все більш важливими. Наприклад, у галузі медицини використання конкретних термінів допомагає уникнути непорозумінь і неправильних діагнозів, забезпечуючи точне та чітке спілкування між лікарями, медичним персоналом і пацієнтами.

Можна зробити висновок, що комунікативна функція у професійному спілкуванні відіграє важливу роль у забезпеченні ефективного обміну інформацією та сприяє підвищенню продуктивності та якості співпраці в різних сферах. Використання технічних і специфічних термінів дозволяє збагатити мову конкретними і зрозумілими поняттями, що сприяє розвитку і поширенню знань у науково-технічній та інших сферах.

1.4 Тенденції термінології

Термінологія – наука, що постійно розвивається. Поява нових технологій або нових явищ вимагає введення нових термінів. Наступні приклади є лише обмеженим переліком із загальної кількості термінів:

У сучасному світі технологія блокчейн та криптовалюти відіграють ключову роль у фінансовій системі, визначаючи нові парадигми фінансових відносин та створюючи широкий спектр термінів, що відображають їхні фундаментальні аспекти. В цьому контексті виникає необхідність аналізу термінології, пов'язаної з криптографією, для розуміння сутності фінансових інновацій, що виникають у зв'язку з блокчейн та криптовалютами.

Одним із ключових термінів є токен, який визначає цифровий актив, що представляється у мережі блокчейн. Токени можуть використовуватися для представлення прав на різноманітні активи, такі як криптовалюти, акції, нерухомість тощо. Цей термін відображає сутність децентралізації та автономності управління цифровими активами, що стало можливим завдяки технології блокчейн[7,с.178]

Ланцюжок блоків, або блокчейн, є ще одним ключовим терміном, який відображає суть розподіленої бази даних, що складається з послідовних блоків інформації, з'єднаних криптографічною хеш-функцією. Цей термін визначає фундаментальний принцип технології блокчейн, що забезпечує надійність, безпеку та недоступність до внесення змін вже записаних даних.

Майнінг криптовалюти є процесом, за допомогою якого нові блоки транзакцій додаються до ланцюжка блоків, а також механізмом емісії нових криптовалютних одиниць. Цей термін відображає ідею роботи в мережі блокчейн, де користувачі виконують складні обчислювальні завдання для підтвердження транзакцій та забезпечення безпеки мережі.

Децентралізована біржа є платформою для торгівлі цифровими активами, що працює на базі технології блокчейн та забезпечує безпеку та анонімність угод між користувачами. Цей термін відображає перехід від централізованих фінансових інституцій до розподіленої мережі, де кожен користувач має можливість безпосередньо обмінюватися активами без посередництва

Глобальна пандемія COVID-19 породила нові терміни в галузі медицини, необхідні для розуміння та опису ситуації. Одним із таких термінів є «колективний імунітет», який відображає стан, за якого достатня кількість людей у популяції стає несприйнятливою до хвороби, тим самим зменшуючи ризик подальшого поширення. Варіанти вірусу, отримані в результаті мутацій, також потрапили в центр уваги, і термін «варіант» зараз часто використовується для опису нових штамів та їхніх характеристик.

Зростання потреби в додаткових дозах вакцини для підвищення імунітету та підтримки захисту призвело до оновлення терміну «додаткова доза» в контексті пандемії COVID-19. Це свідчить про необхідність введення додаткових доз вакцини після первинної імунізації для забезпечення тривалого та ефективного захисту[7,с.178]

Крім того, в результаті наукових досліджень і спостережень у галузі епідеміології виникло поняття «комунальна передача». Він використовується для опису ситуації, коли передача захворювання відбувається в межах певної соціальної групи, наприклад, місцевої громади чи регіону. Залежно від заходів, вжитих для контролю та запобігання розповсюдженню вірусу, передача в громаді може бути обмеженою або інтенсивною.

Усі ці терміни виникли в результаті наукових досліджень і спостережень, пов'язаних із пандемією COVID-19. Вони допомагають точно описати та проаналізувати ситуацію, сприяють правильному розумінню особливостей захворювання та виробленню ефективних стратегій боротьби з ним.

З розвитком технологій виникла потреба в нових термінах для наукового опису передових технологій, які відображають інноваційні досягнення в цих галузях. Ці терміни включають штучний інтелект, машинне навчання, віртуальну реальність, доповнену реальність, робототехніку та автоматизацію.

Штучний інтелект — це галузь інформатики, яка займається створенням і розвитком систем, здатних виконувати завдання, що вимагають інтелектуальних здібностей. Ці системи здатні аналізувати дані, розпізнавати закономірності, приймати рішення та виконувати завдання, традиційно пов'язані з людським інтелектом.

Машинне навчання — це галузь штучного інтелекту, яка досліджує алгоритми та статистичні моделі, які дозволяють комп'ютерам автоматично навчатися та покращувати свою продуктивність на основі даних без явного програмування. Машинне навчання використовується для вирішення складних завдань, таких як розпізнавання образів, класифікація даних, прогнозування тенденцій тощо[8,с.145]

Віртуальна реальність — це технологія, яка створює захоплююче середовище, що імітує реальний або фантастичний світ. Спеціальні пристрої, такі як гарнітури віртуальної реальності, використовуються, щоб дати користувачеві відчуття присутності в іншому середовищі та взаємодії з ним.

Доповнена реальність — це технологія, яка дозволяє накладати віртуальні об'єкти на реальний світ, створюючи комбіноване середовище взаємодії з реальними та віртуальними об'єктами. Цього можна досягти за допомогою спеціальних пристроїв, таких як смартфони або автономні пристрої доповненої реальності.

Робототехніка - це галузь науки і техніки, яка займається проектуванням, конструюванням і застосуванням роботів. Роботів можна запрограмувати на виконання різноманітних завдань, включаючи фізичну працю та автоматизацію процесів. Робототехніка поєднує елементи механіки, електроніки, програмування та інженерії для створення фізичних систем, які можуть виконувати завдання замість людей або співпрацювати з ними.

Автоматизація — це процес використання технологій і систем для автоматичного виконання завдань і процесів, які раніше виконувалися вручну або вимагали втручання людини. Це може включати використання роботів, програмного забезпечення, датчиків та інших технологій для автоматизації виробничих процесів, систем керування та інших сфер діяльності.

Диверсифікація та інклюзія стають центральними темами сучасного соціального та політичного дискурсу. У контексті гендеру та інклюзії ці поняття використовуються для опису процесу інтеграції та інклюзії різних гендерних ідентичностей і для забезпечення рівних можливостей і прав для всіх людей, незалежно від їх статі чи гендерної ідентичності.

Важливим аспектом гендерної інтеграції є розуміння та прийняття небінарної статі. Термін «небінарний гендер» використовується для опису гендерної ідентичності людей, які не ідентифікують себе з традиційними бінарними категоріями чоловіків і жінок або не підпадають під їх рамки. Це визнання є важливим для створення середовища, в якому кожен може вільно виражати свою гендерну ідентичність і бути прийнятим суспільством.

Гендерна рівність також є ключовим поняттям у контексті гендеру та інклюзії. Він вказує на необхідність забезпечення рівних можливостей, прав і статусу для всіх людей, незалежно від їхньої статі, гендерної ідентичності чи самовираження. Гендерна рівність спрямована на зменшення гендерної нерівності, дискримінації та насильства, а також на створення справедливого соціального та культурного середовища для всіх.

Фінансова доступність – це ще один аспект, пов'язаний із гендером та інклюзивністю. Це процес забезпечення рівного доступу до фінансових

послуг, ресурсів і можливостей для всіх людей, незалежно від їх гендерної ідентичності. Фінансова інклюзія спрямована на зменшення гендерної нерівності в економічній сфері, сприяння економічному розвитку та забезпечення рівних умов для зростання та самореалізації всіх людей.

Зростаюче розуміння та усвідомлення важливості гендерної інтеграції призвело до введення нових термінів, які відображають різноманітність гендерної ідентичності та прагнення до справедливого та рівного суспільства. Такі терміни, як «небінарний гендер», «гендерна рівність» і «фінансова доступність», відображають зростаюче усвідомлення необхідності інклюзивного підходу до гендерних питань і суспільства в цілому.

Однак слід зазначити, що введення нових термінів саме по собі не є вирішальним кроком до досягнення гендерної інтеграції. Важливо взяти до уваги ці концепції та втілити їх у конкретні дії та політику, спрямовану на створення рівних можливостей, захист прав та просування гендерної рівності в усіх сферах суспільства[8,с.145]

Загально визнано, що гендерна інтеграція є ключем до суспільства справедливості, рівності та розуміння. Це потребує активної роботи уряду, неурядових організацій та суспільства загалом щодо розробки та реалізації політики, програм та ініціатив, спрямованих на забезпечення рівних прав та можливостей для всіх людей незалежно від їх гендерної ідентичності.

1.5 Проблеми перекладу термінології

У сучасному науковому дискурсі актуальним є розгляд та аналіз питання перекладу термінології як самостійної наукової дисципліни. Необхідно розглядати це питання не лише з теоретичної точки зору, а й з точки зору практичних завдань, з якими стикається перекладач у здійсненні своєї професійної діяльності.

Говорити про те, що переклад термінології є однією з найпростіших речей, можна вважати надмірно спрощеним і упередженим. Термінологічний

переклад насправді є складним завданням, яке вимагає від перекладача не лише глибоких знань вихідної та цільової мов, а й розуміння технічних або специфічних аспектів предметної галузі, до якої відноситься переклад.

Однією з головних проблем при перекладі термінів є відсутність точного еквівалента слова в мові перекладу. У таких випадках перекладач повинен творчо підходити до вибору оптимального варіанту перекладу, враховуючи контекст і специфіку мови перекладу.

Інша проблема полягає в тому, що значення термінів змінюється залежно від контексту, що може призвести до непорозуміння при відтворенні оригінального тексту. Важливо, щоб перекладач мав достатній рівень ерудиції та культурної компетентності, щоб правильно й точно передати значення термінів у відповідному контексті.

Слід також враховувати, що перекладач може не мати необхідного контексту для повного розуміння та передачі значення термінологічних одиниць. У таких випадках важливо провести додаткові дослідження та отримати консультацію фахівців у відповідній галузі.

Крім того, при перекладі термінології слід також враховувати культурні та регіональні відмінності між мовами. Відмінності в культурних конвенціях і варіації в мовних стандартах можуть призвести до різних інтерпретацій і тлумачень термінів, що ставить перед перекладачем завдання адаптувати переклад до цих особливостей[8,с.145]

Отже, науковий аналіз проблем перекладу термінології показує, що цей процес вимагає від перекладача не лише знання мови, а й глибокого розуміння предмета та контексту вживання термінів. Це потребує системного підходу до вирішення виникаючих проблем для забезпечення якісного та точного перекладу наукової термінології.

РОЗДІЛ 2 ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРМІНОЛОГІЇ

2.1 Види термінології

Для вивчення та розуміння мови використовується термінологія, яка може бути дуже різноманітною та великою. Класифікація термінології допомагає систематизувати та зрозуміти її компоненти. Одним із суттєвих критеріїв класифікації є розмежування загальної та спеціальної термінології.

Загальна термінологія включає слова та вирази, які зазвичай використовуються в повсякденному мовленні та зрозумілі майже всім носіям мови. З іншого боку, спеціалізована термінологія використовується в конкретних галузях, таких як наука, техніка, медицина тощо, і має чітко визначене значення, яке розуміють лише спеціалісти в цих галузях.

Іншим важливим критерієм є поділ термінології на технічну та наукову. Технічна термінологія використовується в галузях промисловості та машинобудування, де спеціальні терміни допомагають точно й чітко описати процеси та продукти. З іншого боку, наукова термінологія використовується в наукових дослідженнях і публікаціях для точного формулювання теорій, припущень і висновків.

Ще одним важливим аспектом є поділ термінології на внутрішню та зовнішню. Внутрішня термінологія відображає специфічні для галузі терміни, тоді як в інших галузях зовнішня термінологія використовується для обговорення галузевих аспектів[2,с.15-23]

Крім того, термінологію можна розділити на стандартну та нестандартну. Стандартна термінологія відповідає прийнятим нормам і стандартам використання мови, тоді як нестандартна термінологія може відхилятися від цих норм і використовуватися в певних контекстах або групах.

Також можна поглянути на термінологію з інших точок зору, наприклад, щодо її походження. Такий підхід дозволяє класифікувати терміни відповідно

до їх лінгвістичних коренів, що може бути корисним для вивчення мови та її етимології.

Латинською мовою такі терміни, як «*a posteriori*» (від останнього), «*ad hoc*» (для), «*alter ego*» (інше Я), «*in vitro*» (у склянці) та «*in vivo*» (у організм), які зазвичай використовуються в науковому, медичному та юридичному контекстах.

Грецькі терміни, які також широко використовуються в науковому словнику, включають «соціологію» (дослідження суспільства), «теологію» (дослідження природи божественного), «філологію» (дослідження мови та літератури) і «театрологію». ”. (дослідження театрального мистецтва), «мікробіологія» (дослідження мікроорганізмів), «неврологія» (дослідження нервової системи), «астрологія» (дослідження положень планет) і «отоларингологія» (дослідження вуха, горла і ніс).

Арабський вплив також помітний в іспанській мові, зокрема в таких термінах, як «альмогавар» (воїн), «альбондіга» (ковбаса), «цукор», «сироп» і «апельсин».

Такі терміни, як «маркетинг», «програмне забезпечення», «апаратне забезпечення», «селфі» та «хештег» в іспанській мові походять з англосаксонської мови.

Французький вплив в іспанській мові можна побачити в таких словах, як «меню», «кафе» та «кліше».

Крім того, терміни можна класифікувати за ступенем спеціалізації, причому одні використовуються лише в певних предметних областях, тоді як інші використовуються загалом в інших контекстах[2,с.15-23]

У сучасному науковому дискурсі терміни відіграють важливу роль у розумінні, описі та обговоренні різних аспектів дослідження. Зокрема, класифікація термінів розкриває їх сутність і використання в різних наукових галузях.

Загальні терміни є наріжним каменем наукової комунікації, оскільки вони перетинають межі різних дисциплін і використовуються в усіх галузях

науки. Наприклад, поняття «система», «теорія» і «пристрій» стали основними термінами, які вивчаються і використовуються в наукових колах. Їхня загальна застосовність робить їх невід’ємною частиною наукової комунікації, незалежно від предметної галузі.

Міждисциплінарні терміни відображають взаємодію різних галузей науки. Наприклад, терміни «звук», «парадигма» та «енергія» використовуються як у фізиці, так і в психології, показуючи важливість обміну ідеями та методами між різними науковими спільнотами.

Технічні терміни відображають унікальні аспекти конкретних галузей знань. Вони мають конкретне значення в контексті цих спеціалізованих областей і необхідні для точного формулювання наукових концепцій. Наприклад, у сфері фінансів терміни «фінансові інвестиції», «борг» та «інфляція» мають чітко визначені значення, які допомагають уникнути непорозумінь у спілкуванні.

Різноманітність термінів відображає широкий спектр специфічних аспектів сучасної науки і культури. Технічні терміни, бізнес-терміни, літературні терміни, юридичні терміни та культурні терміни відображають унікальні аспекти своєї галузі та сприяють розумінню та розвитку наукового та культурного дискурсу.

Тому класифікація термінів є важливим інструментом для розуміння та аналізу наукового дискурсу, а її використання відображає різноманіття та складність сучасного наукового та культурного ландшафту.

2.2 Шляхи формування термінології

Одним із ключових аспектів у сфері наукового дослідження є створення та використання спеціальної термінології, яка точно відображає поняття та ідеї, що вивчаються. Оскільки кожна галузь знань має свою специфіку та особливості, важливо проаналізувати різні способи формування понять, щоб краще зрозуміти процес формування спеціалізованої лексики.

Першим із розглянутих методів є виведення понять. У багатьох галузях науки вживаються слова, що виникають від головного терміна, що виражає головне поняття. Ці похідні терміни можуть бути утворені шляхом додавання префіксів або суфіксів до вихідного слова, які доповнюють або уточнюють його значення. Такий процес розширення лексичного складу дає змогу більш точно виражати поняття. Наприклад, у медичній термінології використовуються такі слова, як «кардіопатія», які походять від кореня слова «кардіо» і визначають захворювання серця.

Другий спосіб – формування комплексних понять. Зазвичай у наукових галузях використовуються терміни, які складаються з двох або більше слів, які об'єднуються для передачі основної думки. Ці складні терміни можуть містити префікси, суфікси чи інфікси, які розширюють їх значення. Наприклад, у сфері техніки поширеним є термін «мікропроцесор», який складається зі слів «мікро» і «процесор» і визначає електронний пристрій для виконання операцій.

Третій підхід полягає у використанні акронімів і аббревіатур. У деяких галузях науки виникає потреба посилатися на складні або довгі терміни, які важко запам'ятати. Для цього використовуються акроніми - слова, що складаються з перших літер інших слів, і аббревіатури, що містять перші літери кількох слів. Цей спосіб спрощує спілкування та робить термінологію більш доступною. Наприклад, «NASA» — це аббревіатура, що складається з «Національного управління з аеронавтики та дослідження космічного простору» [2,с.15-23]

Четвертий шлях — використання запозичень з інших мов. У сучасному світі глобалізація та міжнародна комунікація призвели до того, що деякі галузі науки використовують терміни з інших мов для точного вираження концепцій та ідей. Ці терміни можуть або не можуть бути адаптовані до мови, якою вони використовуються. Такий підхід дозволяє збагатити лексичний арсенал і забезпечити більш точне вираження понять.

Таким чином, різні методи формування понять та їх класифікація відображають різні лінгвістичні аспекти формування спеціальної лексики. Розуміння цих методів допомагає вченим точніше висловлювати свої думки та концепції у відповідній галузі знань.

2.3 Семантична деривація

Термін «семантична деривація» є центральним поняттям у лінгвістиці, особливо в області морфології та семантики.

Семантична деривація є ключовим аспектом розвитку мови, що відображає процес утворення нових слів через зміну семантичного змісту вихідного слова. Це явище є об'єктом уваги не лише лінгвістів, а й лінгвістів загалом, які ретельно аналізують механізми та наслідки семантичної деривації.

Основним механізмом семантичної похідності є вплив морфем, які можуть бути додані до вихідного слова або змінені в самому слові для створення нового значення. Цей процес дозволяє мові адаптуватися до змін у соціокультурному середовищі та виражати нові поняття, ідеї чи об'єкти.

У контексті семантичної деривації важливу роль відіграють префіксація, суфіксація та афіксація морфем. Наприклад, розглянемо слово «книга» та похідне від нього «книжка». У цьому випадку додавання суфікса «-ж-» до слова «книга» призводить до зміни його семантичного значення, перетворюючи його зі звичайного субстантивного поняття на крихітне і пестливе вираження.

Крім того, семантична деривація може відбуватися шляхом зміни слова шляхом лексичної трансформації, коли його значення розширюється або звужується. Наприклад, слово «вода» може утворювати такі похідні, як «водяний» (зменшується до води), «підводний» (розташований під водою) або «водіння» (дія, пов'язана з водою).

У лінгвістиці, особливо в контексті семантики, семантична деривація визначається як процес перетворення значення вихідного слова. Цей процес зазвичай супроводжується утворенням нових слів, які відображають інші

аспекти семантики порівняно з вихідним терміном. Аналіз цього явища дозволяє краще зрозуміти механізми розвитку мови та функціонування мовних систем.

Однією з головних особливостей семантичної деривації є її здатність створювати нові слова на основі існуючих слів шляхом зміни значення. Цей процес може відбуватися за допомогою різних механізмів, таких як метафора, метонімія, перенесення, синонімія тощо. Наприклад, українська мова багата на приклади семантичної деривації, коли від однокореневого слова утворюються нові слова з різними семантичними відтінками. Розглянемо приклади такого процесу на основі слова «любов»:

- «Любов» є основною формою слова і виражає позитивні почуття та ставлення до когось або чогось.
- «Любити» є похідним від «кохання» і відноситься до стосунків, заснованих на любові або романтиці.
- «Коханець» також походить від «кохання», але стосується особи, яка виявляє інтерес або почуття до іншої людини.
- «Не подобається» - це слово, яке виражає відсутність або відсутність позитивних почуттів[18,с.132]

Таким чином, семантична деривація розширює мовний апарат і дає можливість виражати нові поняття та ідеї за допомогою вже існуючих слів і їх змінених значень. Вивчення цього явища є важливим аспектом лінгвістичного аналізу, що сприяє розумінню розвитку мови та її функціонування в суспільстві.

Семантична деривація в контексті лінгвістики є складним і цікавим явищем, яке відображає процес переходу слів від одного значення до іншого в мові. Цей процес здійснюється через внутрішній механізм, що включає різні морфеми та морфологічні процеси. Основними засобами цього механізму є афіксація, композиція та редуплікація, кожна з яких відіграє важливу роль в утворенні нових слів із різними семантичними відтінками.

Афіксація, безперечно, є одним із найпоширеніших механізмів семантичної деривації. Цей процес складається з додавання афіксів, таких як префікси, суфікси або інфікси, до основи слова, щоб утворити нові слова з різними значеннями. Наприклад, українське слово «писати» може стати основою для слова «переписати» після додавання префікса «пере-», що вказує на дію переписування чи переписування.

Окрім афіксації, ще одним ефективним способом семантичної деривації є композиція. У цьому механізмі дві або більше основ поєднуються, щоб утворити нове слово з новим значенням. Для з'єднання цих основ можна використовувати сполучну морфему. Наприклад, слово «сонячний» складається з основи «сонце» і суфікса «-ний», що вказує на якісні ознаки або приналежність до сонця.

Не менш важливим механізмом є редуплікація, при якій слово повторюється повністю або частково, щоб підсилити його значення або утворити нове слово. Цей процес може відображати інтенсивність, емоційність або повторення. Наприклад, англійське слово «bye-bye» є множенням слова «bye», яке покликане прощатися і виражати додаткове емоційне звучання.

Синтаксичні відношення між словами, утворені шляхом семантичної похідності, представляють значущі зв'язки, які виникають у мовному контексті. Однак важливо зазначити, що такі відношення можуть відрізнятися залежно від конкретного контексту та функціонального призначення відповідних слів[18,с.132]

Слова, що походять від одного кореня або належать до одного семантичного поля, можуть мати різні синтаксичні зв'язки в мові. Наприклад, синтаксичні зв'язки можуть змінюватися при переході від іменника до прикметника залежно від ролі, яку вони відіграють у реченні. Прикметники, утворені від іменників, можуть виконувати функції ознак, що характеризують іменник, або як присудки, що вказують на ознаку суб'єкта чи об'єкта.

Це позначається на функціональності та використанні таких слів у мовленнєвій діяльності. Наприклад, прикметники, утворені семантичною деривацією, можуть мати різний рівень активності в мовленні залежно від своєї ролі та синтаксичних відношень у певному контексті. Тому розуміння синтаксичних зв'язків утворених слів є важливим аспектом аналізу мовленнєвої діяльності та її використання в спілкуванні.

Лексичне розмаїття мови вважається однією з ключових характеристик, яка відображає рівень розвитку та працездатності її лексичного апарату. Одним із важливих механізмів, що сприяють збагаченню лексичного складу мови, є семантична деривація. Цей процес полягає в утворенні нових слів шляхом зміни значення базового слова за допомогою різноманітних морфем і афіксів, у результаті чого утворюються слова з різними семантичними нюансами і відтінками.

У контексті лінгвістики семантична деривація відіграє важливу роль у процесі розширення лексичного складу мови. Він дозволяє збільшити кількість слів, що виражають певні поняття, а також надає можливість точніше виражати думки, почуття та ідеї за допомогою словосполучень з різними семантичними відтінками.

Наприклад, в українській мові є базове слово «розвиток». Використання різноманітних морфем і афіксів може призвести до утворення таких слів, як «розвиток», «розвиток», «розвиток», «розвиток», «розвиток» тощо. Кожне з цих слів має свої відтінки значення, що дозволяє більш точно відобразити різні аспекти процесу розвитку.

Семантичний дериваційний аналіз – комплексний підхід до вивчення процесу виникнення нових слів через зміни їх семантики. Цей аналіз передбачає вивчення різних аспектів розвитку слів, включаючи структурні зміни, семантичні зв'язки та контекстне використання.

При аналізі структурних змін у словах насамперед необхідно дослідити їх структуру та порівняти її з вихідним словом. Це може включати виявлення змін у префіксах, суфіксах, коренях або внутрішніх морфемах. Наприклад,

дослідження може передбачати вивчення процесу додавання, подвоєння або скорочення слів.

Далі, аналіз семантичних зв'язків між вихідним словом і новоутвореним словом дозволяє нам зрозуміти, як зміни в семантиці впливають на значення слова. Це може включати розгляд синонімів, антонімів, гіперонімів, гіпонімів та інших семантичних зв'язків між словами. Наприклад, якщо ви проаналізуєте слово «швидкість» і його похідні, ви можете виявити, що «швидко» означає щось пов'язане зі швидкістю, а «повільно» означає навпаки.

Вивчення контекстуального вживання слів у мовному середовищі допомагає виявити особливості їх вживання та впливу в різних ситуаціях. Це може включати аналіз текстів, у яких з'являються новоутворені слова, їх контекстуальне значення та їхній зв'язок з іншими словами в реченні чи тексті. Наприклад, розглядаючи слово «сонце» та його похідні, ви можете дослідити, як вони вживаються в різних текстових жанрах і стилях, що дозволить вам краще зрозуміти їх семантику та контекстне значення[18,с.132]

Тому аналіз семантичної деривації передбачає ретельне вивчення структурних, семантичних і контекстуальних аспектів розвитку слів, що забезпечує глибше розуміння їх природи та використання в мові.

2.4 Словотвір або морфологічна деривація

Термінологія, визначена як система спеціалізованих термінів, відіграє вирішальну роль у забезпеченні точного й послідовного вираження понять у конкретних галузях знань чи діяльності. Ця система служить надійним інструментом для спілкування між фахівцями різних галузей і сприяє розумінню та обміну інформацією без спотворень і непорозумінь.

Одним із ключових аспектів термінології є процес утворення нових понять або слів, який відбувається за допомогою різноманітних мовних механізмів, серед яких особливе місце займає морфологічна деривація. Цей процес утворення нових слів шляхом додавання афіксів (таких як префікси,

суфікси, інфікси) до основних символів або слів є важливою частиною розвитку мови та адаптації до сучасних потреб.

Морфологічна деривація дає можливість розширити термінологічний арсенал для відображення нових понять, концепцій і технічних досягнень у різних галузях науки і техніки. Цей процес відображає динаміку розвитку мови, а також постійну потребу виражати нові ідеї та концепції, що виникають у науковій і технічній сферах.

Прикладом морфологічної деривації може бути утворення нового терміна у сфері інформаційних технологій шляхом додавання суфікса «-ія» до базової лексики «інформація», внаслідок чого може утворитися термін «інформатизація» позначають перехідний процес розгортання інформаційних технологій у певній сфері діяльності.

Метою морфологічної деривації є створення нових термінів, які відображають специфіку чи інновацію в певній сфері. Цей процес важливий для розвитку та вдосконалення мовних засобів, спрямованих на точне вираження та передачу інформації в науковій, технічній та інших предметних сферах.

Головною метою морфологічної деривації є пошук і введення нових термінів, що відповідають вимогам сучасного науково-технічного прогресу. Це може передбачати створення нових слів шляхом додавання префіксів, суфіксів, афіксів та інших морфем до існуючих слів або коренів. Такий підхід полегшує адаптацію мови до потреб і реалій сучасного світу, що постійно змінюються[22,с.180]

Важливим аспектом дослідження термінології є аналіз механізмів морфологічної деривації, що дає змогу виявити закономірності та особливості творення нових слів на певній території. Це включає вивчення основних принципів утворення та використання морфем, а також розуміння контекстуальних і структурних особливостей мови. Зрозумівши ці механізми, ви зможете ефективно використовувати їх для створення нових термінів і вдосконалення існуючої термінології.

Активне застосування знань про механізми морфологічної деривації сприяє не лише розумінню процесу формування термінології, а й створенню умов для розвитку й удосконалення мовних засобів спілкування в науково-технічному середовищі. Відповідно, цей процес є важливим інструментом для підтримки науково-технічного прогресу та забезпечення ефективної комунікації в сучасному світі.

2.5 Креація нових термінів

У контексті лінгвістики та семантики, що вивчає виникнення та розвиток термінології в різних галузях знань, важливим є поняття «створення нових концептів». Це явище відображає процес утворення нових слів чи виразів, характерних для певної галузі науки, техніки, мистецтва чи іншої сфери діяльності.

Перш за все, слід зазначити, що створення нових понять є необхідною умовою розвитку мови і наукового знання. Поява нових концепцій, технологій, методів дослідження та ідей вимагає впровадження відповідної термінології для їх адекватного опису та розуміння.

Одним із основних механізмів утворення нових понять є формування за допомогою морфологічних, семантичних або синтаксичних процесів. Наприклад, за допомогою афіксації (додавання префіксів, суфіксів, інтерфіксів) або композиції (поєднання двох і більше коренів) можуть утворюватися нові слова, що відображають нові поняття чи поняття. Крім того, засобами семантичного творення можуть бути передача значення, утворення аббревіатур, акронімів, а також сліди з інших мов[22,с.180]

Процес створення нових термінів тісно пов'язаний з розвитком науково-технічних галузей. З появою нових ідей, методів, відкриттів і потреб ринку постійно з'являються нові терміни, які стають важливим інструментом передачі знань і спілкування між фахівцями у відповідній галузі. Крім того, творчість у процесі творення термінології може відображати не лише

науковий аспект, а й культурний, етнічний та історичний аспекти певної спільноти чи нації.

Однак важливо враховувати, що створення нових термінів також може призвести до стирання меж між різними галузями знань або до появи поряд термінів з різним значенням, ускладнюючи сприйняття та використання термінології. .

Тому створення нових термінів є невід'ємною частиною процесу наукового розвитку та комунікації, а також відображенням динаміки розвитку суспільства, технологій і культурних трансформацій. Це складний процес, який вимагає уваги, креативності та врахування контексту для ефективного введення нових термінів у науковий дискурс.

2.6 Запозичення, кальки

Термінологічний апарат мови відображає не тільки виникнення і розвиток самої мови, а й складні процеси взаємодії культур і мов. Запозичення, один із ключових механізмів формування та збагачення мови, відображає цей культурний обмін і є важливим елементом розвитку мови.

Запозичення може мати різну мотивацію та зумовлене різними факторами. Історичні контакти між народами та національностями, що є результатом торгівлі, політичних союзів чи колонізації, часто призводять до взаємовпливу мов. Науково-технічний прогрес також відіграє важливу роль, оскільки нові винаходи та концепції часто вимагають нових термінів, запозичених з мов інших культур[22,с.180]

Проте запозичення не обмежується технічними та науковими термінами. Це також включає введення в мову нових концепцій, ідей або навіть культурних практик. Наприклад, у багатьох мовах світу можна спостерігати прийняття таких культурних елементів, як кулінарія, мода, музика, релігія та інші аспекти культури.

Дослідження процесів запозичення та утворення кальк у контексті лінгвістики є важливим інструментом для розуміння механізмів розвитку мови та культурної взаємодії. Це дозволяє не лише вивчати окремі елементи мови, але й представити ширший контекст соціокультурних змін у суспільстві. Такі дослідження допомагають у формуванні культурних парадигм, розумінні культурної спадщини та впливу мови на суспільство в цілому.

Калькування — це явище, яке виникає в мові, коли нове слово чи вираз утворюється шляхом буквального перекладу або копіювання структури чи семантики з іншої мови. Цей процес ілюструє глибоку міжкультурну взаємодію та динаміку розвитку мови.

Калькування часто виникає для вираження нових концепцій або ідей, які можуть бути відсутні в конкретній мові, за допомогою вже існуючих мовних засобів. Це може бути пов'язано з необхідністю адаптації до нових реалій або впливом інших культур.

Обидва процеси – інновації та сліди – відображають складність культурної комунікації та взаємодії між різними мовами. Крім того, вона стимулює культурний обмін і сприяє розширенню інтелектуального та культурного потенціалу мови. Вивчення цих явищ дозволяє краще зрозуміти розвиток мови та її здатність адаптуватися до змін у культурному середовищі.

Такий аналіз допомагає виявити вплив інших мов на формування лексичного та граматичного складу іншої мови. Це також відкриває можливості для дослідження культурних відмінностей і подібностей, сприяючи глибшому розумінню розмаїття культурної спадщини[26,с.110]

Тому вивчення слідів та інших мовних явищ є важливим для розуміння розвитку мови та культурних процесів у сучасному світі.

РОЗДІЛ 3 ВИКОРИСТАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ В РІЗНИХ ГАЛУЗЯХ НАУКИ

3.1 Літературознавчі терміни

Літературознавча термінологія відноситься до слів і понять, які використовуються для аналізу та вивчення літературних творів. Ці слова допомагають описати, проаналізувати та зрозуміти різні аспекти літературного твору, наприклад: В. його структура, жанр, стиль, мова, персонажі, сюжет тощо.

Важливість літературної термінології полягає в тому, що вона дозволяє літературознавцям, студентам та іншим професіоналам обговорювати й аналізувати літературні твори точніше й детальніше. Це також сприяє кращому розумінню досліджуваних робіт і розвитку критичного та аналітичного мислення.

Сучасна термінологія в літературі характеризується певною хаотичністю через велику кількість різноманітних досліджень у цій галузі та застарілість існуючих словників термінів. Це призводить до того, що майже всі літературознавці створюють нові терміни, систематизують їх і дають їм нові визначення.

Існують різні види літературознавчої термінології, такі як стилістичні, технічні, риторичні, семантичні, історико-культурні, критичні терміни. Кожен із цих типів стосується різних аспектів аналізу літературних творів і має свої особливості.

Ці терміни є основою для аналізу текстів і дозволяють нам ідентифікувати та розглядати різні елементи літературних творів, такі як їх структура, мова, стиль, тематика тощо[26,с.110]

Розбираючи будову твору, можна використовувати терміни, що характеризують хід розповіді та вирішення конфліктів. Ці терміни включають сюжет, дію, експозицію, кульмінацію та розв'язку. Натомість, оцінюючи мову

та стиль твору, використовуються такі літературні терміни, як метафора, алітерація, іронія та синекдоха, щоб виявити використання мовних та стилістичних засобів для створення значення та ефекту. Літературні терміни важливі для аналізу тексту, оскільки вони допомагають розкрити його елементи та зрозуміти, як вони взаємодіють, створюючи значення та естетичне враження.

Уривок із роману Карлоса Руїса Сафона «Тіні вітру» показує оповиті туманом вулиці, коли місто поступово оживає. Оповідач описує свою подорож і передає містичну атмосферу вулиць і будинків, використовуючи метафори та інші літературні засоби для створення образів. Це створює напругу та відчуття таємниці, яке ще більше посилюється епілогом до покинутого палацу, схожого на труп, ще більше насичуючи атмосферу та додаючи інтриги роману.

У цьому уривку Карлос Руїс Сафон використовує широкий спектр літературних прийомів, щоб яскраво та яскраво передати образ міського середовища, яке він описує. Наприклад, він використовує таку метафору, як речення «Лампи на бульварі Рамблас намалювали алею з пара», щоб підкреслити атмосферу та настрій вулиць, передати їх магію та таємничість. Використовується також персоніфікація, як, наприклад, у фразі «місто тягнеться», що допомагає уявити місто як живий організм, який дихає і розгортається перед очима читача.

Аналіз цього уривка показує, що літературні терміни є безцінним інструментом для розуміння й оцінки літературних творів. Вони створюють спільну й універсальну мову для обговорення літературних явищ, допомагають читачам, письменникам і літературним критикам краще зрозуміти суть творів. Літературні терміни також допомагають письменникам розвивати свої навички, допомагаючи їм краще розуміти прийоми літературного мистецтва та вдосконалювати свою майстерність. Крім того, вони сприяють ефективній комунікації між літературознавцями та науковцями з різних куточків світу, оскільки літературні терміни є спільною мовою для обговорення літературних творів і явищ.

3.2. Медичні терміни

Сучасна медична термінологія являє собою складну систему термінів, про яку важко судити за кількістю слів і словосполучень, пов'язаних з медициною. Однак вважається, що їх кілька сотень тисяч.

Історія медичної термінології сягає своїм корінням у Стародавню Грецію, де слова та терміни використовувалися для опису хвороб і методів лікування. Вважається, що Гіппократ був піонером у використанні офіційної медичної термінології у своїх працях.

У середні віки медична термінологія розширювалася і розвивалася завдяки перекладам грецьких і арабських медичних текстів на латину. Багато термінів, які використовуються й сьогодні, як-от «хірургія», «анатомія» та «фармакологія», були вигадані тоді й стали необхідною частиною медичного словника.

У XVII столітті анатом і лікар Андреас Везалій був одним із перших, хто описав анатомію людини за допомогою детальних ілюстрацій, що сприяло подальшому розширенню медичної термінології.

З розвитком медицини і науки в 19-20 століттях медична термінологія значно розширилася. Було створено нові терміни для опису хвороб і методів лікування, а також запроваджено системи класифікації та номенклатури для ефективного спілкування між медичними працівниками.

Медична термінологія, яка використовується в медичній практиці та наукових дослідженнях, на перший погляд може здатися складною, особливо коли мова йде про розуміння та створення нових термінів. Однак при найближчому розгляді стає зрозуміло, що механізми утворення медичних термінів базуються на цілком логічних принципах[26,с.110]

Одним із ключових елементів будь-якого медичного терміна є його корінь. Корінь - це головна частина слова, яка містить основний термін або анатомічну структуру, яку описує термін. Наприклад, у терміні «кардіологія»

корінь «кардіо» стосується серця та підкреслює зв'язок із галуззю медицини, яка займається серцем.

Префікси та суфікси використовуються для зміни значення кореня та додання додаткової інформації терміну. Префікси ставляться перед коренем і змінюють своє значення, як, наприклад, у терміні «геміплегія», де префікс «гемі-» означає «половина», а слово в цілому вказує на параліч однієї сторони тіла. Суфікси стоять після кореня і також можуть змінювати його значення, як у терміні «гастроентерит», де суфікс «-it» вказує на запалення, а слово загалом описує одночасне запалення слизової оболонки шлунка та кишечника.

На додаток до цих основних елементів, медичні терміни також можуть бути похідними від власних імен; наприклад, хвороби або стани можуть бути названі на честь людини, яка вперше їх описала. Це називається епонімією і стосується різних аспектів медичної практики та досліджень. Наприклад, хвороба Альцгеймера названа на честь Алоїза Альцгеймера, німецького лікаря, який вперше описав симптоми цієї хвороби.

Термінологічно медичні терміни можуть походити з різних мов, відображаючи історичний і культурний вплив різних цивілізацій на розвиток медицини. Наприклад, давньогрецька та латинська мови стали основою багатьох термінів у медичній науці. Зокрема, давньогрецька мова, якою користувалися лікарі та вчені понад 2000 років, зробила значний внесок у формування медичної термінології. Виявляється, важливу роль у цьому процесі відіграла і латинська мова, яка століттями використовувалася в медицині. Не можна забувати і про арабську мову, яка значно вплинула на медичну термінологію, особливо в середні віки, коли медичні знання в Європі передавалися через переклади арабських творів[26,с.110]

Слід також підкреслити внесок німецької мови в медичну термінологію, оскільки багато німецьких термінів походять від медичних термінів, якими користуються німецькомовні лікарі та вчені. Наприклад, аббревіатура «ЕКГ» відповідає німецькому терміну «Elektrocardiogram», що в перекладі з іспанської означає «електрокардіограма».

Отже, можна констатувати, що кожна мова внесла свій внесок у формування медичної термінології, і кожна країна адаптує нові медичні терміни відповідно до своїх мовних норм.

Крім того, слід зазначити, що деякі медичні терміни мають, крім наукового походження, й інше, ненаукове походження. Наприклад, деякі терміни можуть походити з міфів, легенд або народних вірувань. Такі терміни можуть мати міфічне чи легендарне значення, яке не має прямого наукового підґрунтя.

«Синдром Медузи», наприклад, стосується рідкісного захворювання нервової системи, названого на честь Медузи з грецької міфології. А «летаргія» або «летаргічний сон» бере свій початок у міфічній річці в царстві мертвих. Тому, крім наукового значення, деякі медичні терміни мають також інше, часом міфічне або легендарне походження.

Якщо проаналізувати походження та способи утворення медичних термінів, то можна зробити висновок, що цей тип термінології є цікавим об'єктом дослідження для лінгвістів. Він має давню історію та потенціал для подальшого розвитку[31,с.83-90]

Медична термінологія є важливою частиною медичної науки, оскільки вона дозволяє медичним працівникам ефективно й точно спілкуватися. Ці терміни стандартизовані та чітко визначені, що дозволяє уникнути непорозумінь серед медичного персоналу.

3.3. Технічні умови

Термінологія, як невід'ємна частина наукової мови, відіграє значну роль у різних аспектах людської діяльності та сприяє зростанню впливу лінгвістики на суспільний прогрес. Спеціальна мовна практика передбачає вирішення різноманітних термінологічних завдань, оскільки уточнення понять наближає лінгвістику не лише до різних галузей знань, а й до різних сегментів виробничої діяльності та професійного життя.

Термін «технічна мова», «технічний жаргон», «технічний словник» або «технічна термінологія» визначає технічну лексику, яка є спільною для всіх людей, які працюють у певній професії, торгівлі чи вузькоспеціалізованій діяльності, і яка зазвичай є незрозумілою або загадковою для професіоналів. .

Історія технічної термінології є довгою та складною, оскільки технічні терміни з часом еволюціонували, щоб відобразити досягнення науки та техніки. У середні віки більшість технічних знань передавалися усно, що призводило до різноманітності та відсутності стандартизації термінології. Проте з поширенням друкарства в 15 столітті з'явилися книги і технічні трактати, які сприяли поширенню знань і стандартизації технічних термінів.

У 18 столітті наука й технології зазнали значного розвитку в епоху Просвітництва та промислової революції, що призвело до появи нових технічних термінів для опису цих досягнень. Наприклад, у цей час були введені такі терміни, як «паровий двигун» і «двигун внутрішнього згорання».

У 19 столітті спеціалізація науки і техніки зростає, що призвело до появи нових дисциплін і піддисциплін, кожна зі своєю термінологією. Наприклад, фізика розділилася на такі області, як термодинаміка та квантова механіка, кожна з яких розробила власні технічні терміни[31,с.83-90]

У 20 столітті інформаційно-комунікаційні технології призвели до нової революції у формуванні технічних термінів. З появою комп'ютерів і цифрового зв'язку з'явилися нові технічні терміни.

Сьогодні технічні терміни постійно розвиваються та адаптуються до досягнень науки та техніки. Їх стандартизація та розповсюдження є ключовими для спілкування та прогресу в цих сферах.

Терміни, що використовуються в технічних галузях, є важливою частиною професійної лексики, яка використовується в науковій, технічній і промисловій сферах. Класифікація цих термінів за предметними галузями відображає різноманіття технічних дисциплін і забезпечує чітке спілкування між фахівцями.

Останнім часом зростає кількість технічних термінів, пов'язаних із сучасними технологіями, такими як штучний інтелект, машинне навчання, блокчейн та кібербезпека. Це відображає тенденцію до постійного вдосконалення та розвитку нових концепцій і технологій, що вимагає створення нових термінів для їх опису та розуміння.

Отже, потреба в оновленні та розширенні термінології стає все більш важливою, особливо в галузях, що швидко розвиваються, таких як інформаційні технології та біотехнології.

Наприклад, підвищений інтерес до штучного інтелекту та алгоритмів машинного навчання призвів до поширення нових термінів, таких як «нейронні мережі», «глибоке навчання» та «рекурентні мережі».

Стандартизація термінології може відбутися в деяких галузях, особливо якщо досягнуто значного прогресу в розвитку галузі і терміни стали загальноновизнаними стандартами.

Вивчення та аналіз технічних термінів не тільки сприяє кращому розумінню сучасних наукових досягнень, а й відображає динаміку розвитку технологічних галузей та їх вплив на суспільство.

3.4 Терміносистеми динамічні

Динамічні термінологічні системи є необхідним аспектом у багатьох сферах науки та досліджень. Такі системи використовуються для опису різноманітних процесів, явищ і явищ, які змінюються в часі.

У галузі фізики динамічна термінологія використовується для аналізу руху тіл, зміни їх швидкості та прискорення. Наприклад, термін «кінематика» використовують для вивчення руху об'єктів, не звертаючи уваги на причини цього руху. У той же час «динаміка» досліджує причини руху і взаємодії об'єктів.

У біології динамічні системи термінів можна використовувати для аналізу змін у популяціях організмів з часом. Наприклад, термін «динаміка

популяції» використовується для вивчення змін у розмірі та структурі популяцій організмів через такі чинники, як стихійні лиха або зміни навколишнього середовища.

У сфері економіки динамічні системи термінів можуть бути використані для моделювання економічних процесів і прогнозування їх розвитку в часі. Наприклад, термін «економічна динаміка» використовується для опису змін у виробництві, споживанні та інвестиціях в економіці певного регіону чи країни з часом[31,с.83-90]

В інформатиці динамічна термінологія може використовуватися для опису руху об'єктів на екрані комп'ютера або зміни стану програмного забезпечення з часом. Наприклад, термін «динамічне програмування» використовується для опису методів розв'язування складних проблем шляхом розбиття їх на більш дрібні простіші проблеми та рекурсивного вирішення.

Таким чином, динамічні концептуальні системи є важливим інструментом для аналізу та моделювання різних процесів у різних наукових галузях і дозволяють дослідникам розуміти та передбачати зміни з часом.

3.5 Детермінологізація і термінологізація

Детермінізація та термінологізація є ключовими етапами розвитку будь-якої наукової дисципліни, оскільки вони дозволяють створювати або модифікувати терміни для опису нових явищ чи понять. Детермінологізація зазвичай відбувається в контексті соціальних змін, технічного прогресу та наукових відкриттів. Він полягає в утворенні нових термінів або адаптації існуючих термінів для відображення нових понять і явищ.

Наприклад, у сучасних інформаційних технологіях постійно відбуваються такі інновації, як штучний інтелект, блокчейн та інші. Щоб описати ці нові технології та їх аспекти, необхідно створити нові терміни або адаптувати існуючі. Наприклад, сам термін «штучний інтелект» уже став

популярним, але постійно з'являються нові аспекти, такі як глибоке навчання, нейронні мережі тощо, які потребують нових термінів для їх точного опису.

З іншого боку, термінологія відображає процес встановлення стандартів використання та визначення термінів у певній галузі. Це дозволяє уникнути непорозумінь і забезпечує одноманітність термінологічного апарату. Наприклад, у медичній галузі існують міжнародні термінологічні стандарти, які допомагають лікарям у всьому світі розуміти один одного та використовувати спільну мову при обговоренні певних патологій чи методів лікування.

Термінологія — це процес узагальнення та стандартизації термінів певної наукової галузі чи дисципліни. Метою цього процесу є сприяння спілкуванню між експертами в цій галузі, зробити його більш доступним для широкої громадськості та відобразити поточний стан знань і розуміння в цій галузі[20,с.180]

У таких наукових дисциплінах, як медицина, існують стандартизовані медичні словники, які визначають терміни та їх визначення, щоб забезпечити узгоджену термінологію в спілкуванні між лікарями, вченими та іншими зацікавленими сторонами.

У різних наукових галузях, таких як економіка та фінанси, термінологія може бути складною через велику кількість конкретних понять та їхніх взаємозв'язків. Важливо не тільки точне визначення термінів, а й їх відповідність загальноприйнятим стандартам і термінам.

Ключову роль у розвитку науки відіграє термінологія. Вона допомагають фахівцям точно й зрозуміло висловлювати свої дослідження та сприяють обміну знаннями в науковому співтоваристві. Ці процеси допомагають уникнути непорозумінь і зберегти єдність і стабільність наукового дискурсу.

ВИСНОВОК

В рамках даної курсової роботи були розглянуті заняття і способи формування термінології в іспанській мові, а також історичні аспекти виникнення термінології. Термінологія іспанської мови складна й різноманітна, що вказує на важливість іноземних впливів і внутрішніх еволюційних процесів.

У першому розділі розглядалися історичні аспекти виникнення термінології в іспанській мові. Встановлено, що на іспанську мову вплинули різні культури та цивілізації, такі як римляни, готи, араби та інші. Цей різноманітний вплив призвів до формування термінологічної системи, яка включає слова та фразеологізми з різних сфер життя.

Другий розділ присвячено характеристиці основних термінологічних класів іспанської мови. Виділено такі класи, як науково-технічні терміни, медичні терміни, літературні терміни та інші. Кожен клас має свої особливості щодо утворення, вживання та семантичного значення термінів.

У третьому розділі розглядається використання термінології в різних галузях науки, особливо в літературі, медицині, техніці тощо. Проведено аналіз використання термінів у цих галузях, визначено особливості та тенденції використання. Виявлено, що термінологія є специфічною для різних наукових галузей і служить для точної та зрозумілої передачі професійної інформації.

Отже, результати дослідження показують, що термінологія іспанської мови є складною та різноманітною системою, яка відображає різні сфери життя та науки. Розуміння основних класів термінології та їх використання в різних галузях науки є важливим кроком у вивченні іспанської мови та розширенні вашого професійного словникового запасу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Беспалова, О. Я. (2021). Медична термінологія. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів з навчального модуля дисципліни "Анатомія і фізіологія людини 1. Основи медико-біологічних знань". Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського.
2. Боднар, О. Б. (2022). Особливості перекладу термінологічної лексики. Філологічні студії.
3. Горбатенко, О. С. (2018). Формування термінологічного складу мови у педагогічній науці. Київ: Видавництво "Освіта".
4. Гриценко, О. М. (2017). Термінологія у професійному спілкуванні: класифікація та специфіка навчання. Харків: Видавництво "Інженер".
5. Данилюк, В. Г. (2018). Процеси термінотворення в сучасному мовознавстві. Херсон: Видавництво ХДУ.
6. Клименко, Б. О. (2021). Криза терміносистеми українського літературознавства чи криза наукової свідомості літературознавців? Слово і час.
7. Козир, В. І. (2017). Методика формування термінології в історичних науках. Львів: Видавництво Львівського національного університету імені Івана Франка.
8. Кравченко, В. І. (2016). Методика формування термінології в наукових текстах. К.: Вид-во Університету.
9. Куліковська, Л. М. (2018). Теоретичні основи формування термінології у професійному спілкуванні. Дніпро: НМУ.
10. Лисенко, І. О. (2019). Специфіка утворення термінології в медичній галузі. Харків: Видавництво Харківського національного медичного університету.
11. Литовська, О. В. (2017). Латинська мова та медична термінологія: навчальний посібник (для студентів вищих медичних навчальних закладів). Харків: ХНМУ.

12. Марченко, Н. П. (2020). Формування термінологічного складу української мови в галузі медичної термінології. Київ: Видавництво "Києво-Могилянська академія".
13. Мельник, І. П. (2019). Термінологія та її роль у професійному спілкуванні. К.: Видавництво Інтерсервіс.
14. Навальна, М. Б. (2013). Науково-технічна термінологія. Педагогічно-методичний посібник (для студентів спеціальності документознавство). Переяслав-Хмельницький: Видавництво КСВ.
15. Ніколаєнко, Г. М. (2018). Термінологія та її утворення у філософському дискурсі. Одеса: Видавництво Одеського державного університету внутрішніх справ.
16. Онопрієнко, В. В. (2017). Процеси утворення термінології в природничих науках. Київ: Видавничий дім "Видавництво Україна".
17. Павленко, С. М. (2019). Формування термінології в технічних науках: методика та особливості. Херсон: Видавництво "Гельветика".
18. Раденка, С. В. (2020). Термінологія та переклад. Підготовка посібника для студентів-філологів. Вінниця: Нова Книга.
19. Романенко, О. І. (2018). Термінологічний склад мови у соціальних науках: класифікація та формування. Львів: Видавництво "Світ".
20. Савченко, Л. П. (2020). Термінологія у гуманітарних науках: особливості формування та класифікації. Київ: Видавництво "Літера".
21. Столяренко, А. І. (2018). Термінологія як складова технічної мови: методологічні аспекти. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія».
22. Тимошенко, І. Г. (2017). Методика створення термінологічного словника в лінгвістиці. Одеса: Видавництво Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.
23. Уманський, В. П. (2019). Термінологічний склад мови в технічних спеціальностях: класифікація та особливості утворення. Харків: Видавництво "Основа".

24. Федорова, О. С. (2018). Формування термінологічного складу мови в медійній сфері. Київ: Видавництво "Медіа-Партнер".
25. Харитоновна, Н. В. (2020). Термінологія та її утворення в науковому мовленні. Дніпро: Видавництво "Січ".
26. Черкашин, І. В. (2019). Технічна термінологія: класифікація та освіта. Лемберг: Видавництво Політехніки Лемберг.
27. Шевченко, Т. О. (2019). Термінологія як складова технічної мови: методологічні аспекти дослідження. Київ: Видавництво "Наукова думка".
28. Araujo, J. C. (2017). Reflexiones en torno al lenguaje médico actual, los epónimos y abreviaciones. Las razones de su existencia y los principales problemas que plantea su uso. Colombia: Biosalud.
29. Cabré, M. T. (1999). La terminología. Representación y comunicación. Barcelona: Institut universitari de lingüística aplicada.
30. Domènech, O., & Estopà, R. (2018). La terminología como disciplina: orígenes, evolución, objeto de estudio y organización. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya.
31. Rodríguez, N., & Schnell, B. (Б.д.). La terminología: historia y evolución de una disciplina. España: Manual formativo de ACTA.